

Kliiniline küsimus nr 1: Kas perioperatiivses perioodis kasutada patsiendil ägeda valu ravis opioidi koos gabapentinoidiga või üksnes opioidi, et saada parem ravitulemus?

Tõendusematerjali kokkuvõtte nr 1 autor: Kaja-Triin Laisaar

19.05.2025

Tõendatuse astme hinnang							Mõju	Tõendatuse aste	Olulisus
Uuringute arv	Uuringukavand	Nihke tõenäosus	Tõenduse ebakõla	Tõenduse kaudsus	Tõenduse ebatäpsus	Muud kaalutlused			

GABAPENTIIN vs PLATSEEBO (nii siin kui kõigis ülejäänud võrdlustes ravim ja platseebo lisatuna opioidile): valutugevus, post-op 6 h (k.a), hinnatuna 10-palli skaalal

23 ^{1,a}	juhuslikustatud uuringud	väike	suur ^b	väike	väga suur ^c	puudub	n = 1706. Keskmine valuskoor 6 tundi (k.a) pärast operatsiooni oli kontrollrühmas 5,03 ja gabapentiini rühmas 1,46 (95% CI 1,91 kuni 1,01) võrra väiksem. Uuringurühmade vahel erinevus (E).	⊕○○○ Väga madal ^{b,c}	KRIITILINE
-------------------	--------------------------	-------	-------------------	-------	------------------------	--------	---	-----------------------------------	------------

GABAPENTIIN vs PLATSEEBO: valutugevus, post-op 24 h, hinnatuna 10-palli skaalal

21 ^{1,a}	juhuslikustatud uuringud	väike	väga suur ^{b,c}	väike	väike	puudub	n = 1579. Keskmine valuskoor 24 tundi pärast operatsiooni oli kontrollrühmas 3,12 ja gabapentiini rühmas 0,87 (95% CI 1,29 kuni 0,46) võrra väiksem. E	⊕⊕○○ Madal ^{b,c}	KRIITILINE
-------------------	--------------------------	-------	--------------------------	-------	-------	--------	---	------------------------------	------------

GABAPENTIIN vs PLATSEEBO: opioidi vajadus (annus), post-op 6 h (k.a)

9 ^{1,a}	juhuslikustatud uuringud	väike	väga suur ^b	väike	suur ^c	puudub	n = 560. Efekti suurus ehk 6 h (k.a) jooksul pärast operatsiooni tarvitatud opioidi keskmine annus oli gabapentiini rühmas 0,77 standardhälbe (95% CI 1,12 kuni 0,42) võrra väiksem. E ^d	⊕○○○ Väga madal ^{b,c}	KRIITILINE
------------------	--------------------------	-------	------------------------	-------	-------------------	--------	---	-----------------------------------	------------

GABAPENTIIN vs PLATSEEBO: opioidi vajadus (annus), post-op 24 h

30 ^{1,a}	juhuslikustatud uuringud	väike	väga suur ^{b,c}	väike	väike	puudub	n = 2439. 24 h jooksul pärast operatsiooni tarvitatud opioidi keskmine annus oli gabapentiini rühmas 1,80 standardhälbe (95% CI 2,2 kuni 1,4) võrra väiksem. E ^d	⊕⊕○○ Madal ^{b,c}	KRIITILINE
-------------------	--------------------------	-------	--------------------------	-------	-------	--------	---	------------------------------	------------

GABAPENTIIN vs PLATSEEBO: hüpoveilatsioon (ingl respiratory depression)

2 ^{1,a}	juhuslikustatud uuringud	väike	väike	väike	väga suur ^c	puudub	n = 220. RR = 1,1 (95% CI 0,78 kuni 1,56). Uuringurühmade vahel tulemusnäitaja osas statistiliselt mitteoluline erinevus (SMOE).	⊕⊕○○ Madal ^c	KRIITILINE
------------------	--------------------------	-------	-------	-------	------------------------	--------	---	----------------------------	------------

GABAPENTIIN vs PLATSEEBO: iiveldus, post-op 6 h (k.a)

3 ^{1,a}	juhuslikustatud uuringud	väike	väike	väike	väga suur ^c	puudub	n = 171. RR = 1, 1 (95% CI 0,78 kuni 1,56) SMOE	⊕⊕○○ Madal ^c	KRIITILINE
------------------	--------------------------	-------	-------	-------	------------------------	--------	--	----------------------------	------------

GABAPENTIIN vs PLATSEEBO: iiveldus, post-op 24 h

Tõendatuse astme hinnang							Mõju	Tõendatuse aste	Olulisus
Uuringute arv	Uuringukavand	Nihke tõenäosus	Tõenduse ebakõla	Tõenduse kaudsus	Tõenduse ebatäpsus	Muud kaalutlused			
20 ^{1,a}	juhuslikustatud uuringud	väike	väike	väike	suur ^c	puudub	n = 1479. RR = 0, 77 (95% CI 0, 63 kuni 0,95) Uuringurühmade vahel tulemusnäitaja osas statistiliselt oluline erinevus (SOE) . Teisisõnu saab öelda, et suhteline risk iivelduse tekkeks oli gabapentiini rühmas 1/0,77 = 1,3 korda (95% CI 1,6 kuni 1,05 korda) väiksem.	⊕⊕⊕○ Mõõdukas ^c	KRIITILINE

GABAPENTIIN vs PLATSEEBO: oksendamine, post-op 6 h (k.a)

2 ^{1,a}	juhuslikustatud uuringud	väike	väike	väike	väga suur ^c	puudub	n = 105. RR = 0,97 (95% CI 0,67 kuni 1,4) SMOE	⊕⊕○○ Madal ^c	KRIITILINE
------------------	--------------------------	-------	-------	-------	------------------------	--------	---	----------------------------	------------

GABAPENTIIN vs PLATSEEBO: oksendamine, post-op 24 h

21 ^{1,a}	juhuslikustatud uuringud	väike	väike	väike	suur ^c	puudub	n = 1579. RR = 0, 66 (95% CI 0,51 kuni 0,83) SOE	⊕⊕⊕○ Mõõdukas ^c	KRIITILINE
-------------------	--------------------------	-------	-------	-------	-------------------	--------	---	-------------------------------	------------

GABAPENTIIN vs PLATSEEBO: iiveldus ja oksendamine, post-op 6 h (k.a)

2 ^{1,a}	juhuslikustatud uuringud	väike	suur ^b	väike	väike	puudub	n = 179. RR = 0,32 (95% CI 0,13 kuni 0,76) SOE	⊕⊕⊕○ Mõõdukas ^b	KRIITILINE
------------------	--------------------------	-------	-------------------	-------	-------	--------	---	-------------------------------	------------

GABAPENTIIN vs PLATSEEBO: iiveldus ja oksendamine

7 ^{1,a}	juhuslikustatud uuringud	väike	suur ^b	väike	suur ^c	puudub	n = 756. RR 0.67 (0.42 to 1.07) SMOE	⊕⊕○○ Madal ^{b,c}	KRIITILINE
------------------	--------------------------	-------	-------------------	-------	-------------------	--------	---	------------------------------	------------

GABAPENTIIN vs PLATSEEBO: peapööritus/-ringlus (ingl dizziness), post-op 6 h (k.a)

5 ^{1,a}	juhuslikustatud uuringud	väike	väike	väike	väga suur ^c	puudub	n = 350. RR = 1,04 (95% CI 0,69 kuni 1,56) SMOE	⊕⊕○○ Madal ^c	KRIITILINE
------------------	--------------------------	-------	-------	-------	------------------------	--------	--	----------------------------	------------

GABAPENTIIN vs PLATSEEBO: peapööritus/-ringlus (ingl dizziness), post-op 24 h

15 ^{1,a}	juhuslikustatud uuringud	väike	väike	väike	suur ^c	puudub	n = 1126. RR = 1,29 (95% CI 0,95 kuni 1,77) SMOE	⊕⊕⊕○ Mõõdukas ^c	KRIITILINE
-------------------	--------------------------	-------	-------	-------	-------------------	--------	---	-------------------------------	------------

GABAPENTIIN vs PLATSEEBO: unisus (ingl somnolence), post-op 6 h (k.a)

1 ^{1,a}	juhuslikustatud uuringud	väike	väike	väike	väga suur ^c	puudub	n = 65. RR = 1 (95% CI 0,7 kuni 1,43) SMOE	⊕⊕○○ Madal ^c	KRIITILINE
------------------	--------------------------	-------	-------	-------	------------------------	--------	---	----------------------------	------------

Tõendatuse astme hinnang							Mõju	Tõendatuse aste	Olulisus
Uuringute arv	Uuringukavand	Nihke tõenäosus	Tõenduse ebakõla	Tõenduse kaudsus	Tõenduse ebatäpsus	Muud kaalutlused			

GABAPENTIIN vs PLATSEBO: unisus (ingl somnolence), post-op 24 h

12 ^{1,a}	juhuslikustatud uuringud	väike	väike	väike	suur ^c	puudub	n = 1011. RR = 1,72 (95% CI 0,93 kuni 3,18) SMOE	⊕⊕⊕○ Mõõdukas ^c	KRIITILINE
-------------------	--------------------------	-------	-------	-------	-------------------	--------	---	-------------------------------	------------

GABAPENTIIN vs PLATSEBO: sedatsioon, post-op 6 h (k.a)

2 ^{1,a}	juhuslikustatud uuringud	väike	väike	väike	väga suur ^c	puudub	n = 179. RR = 1,48 (95% CI 0,6 kuni 3,63) SMOE	⊕⊕○○ Madal ^c	KRIITILINE
------------------	--------------------------	-------	-------	-------	------------------------	--------	---	----------------------------	------------

GABAPENTIIN vs PLATSEBO: sedatsioon

5 ^{1,a}	juhuslikustatud uuringud	väike	väike	väike	suur ^c	puudub	n = 419. RR = 1,16 (95% CI 0,92 kuni 1,47) SMOE	⊕⊕⊕○ Mõõdukas ^c	KRIITILINE
------------------	--------------------------	-------	-------	-------	-------------------	--------	--	-------------------------------	------------

GABAPENTIIN vs PLATSEBO: uriinipeetus

7 ^{1,a}	juhuslikustatud uuringud	väike	väike	väike	väga suur ^c	puudub	n = 434. RR = 0,78 (95% CI 0,42 kuni 1,47) SMOE	⊕⊕○○ Madal ^c	KRIITILINE
------------------	--------------------------	-------	-------	-------	------------------------	--------	--	----------------------------	------------

GABAPENTIIN vs PLATSEBO: suukuivus

2 ^{1,a}	juhuslikustatud uuringud	väike	väike	väike	väga suur ^c	puudub	n = 132. Peto OR = 7,39 (95% CI 0,15 kuni 372,38) SMOE	⊕⊕○○ Madal ^c	KRIITILINE
------------------	--------------------------	-------	-------	-------	------------------------	--------	---	----------------------------	------------

GABAPENTIIN vs PLATSEBO: sügelus

10 ^{1,a}	juhuslikustatud uuringud	väike	väike	väike	suur ^c	puudub	n = 828. Peto OR = 0,62 (95% CI 0,35 kuni 1,09) SMOE	⊕⊕⊕○ Mõõdukas ^c	KRIITILINE
-------------------	--------------------------	-------	-------	-------	-------------------	--------	---	-------------------------------	------------

GABAPENTIIN vs PLATSEBO: peavalu, post-op 6 h (k.a)

2 ^{1,a}	juhuslikustatud uuringud	väike	väike	väike	väga suur ^c	puudub	n = 110. RR = 0,91 (95% CI 0,34 kuni 2,45) SMOE	⊕⊕○○ Madal ^c	KRIITILINE
------------------	--------------------------	-------	-------	-------	------------------------	--------	--	----------------------------	------------

GABAPENTIIN vs PLATSEBO: peavalu

6 ^{1,a}	juhuslikustatud uuringud	väike	väike	väike	väga suur ^c	puudub	n = 552. Peto OR = 0,67 (95% CI 0,29 kuni 1,56) SMOE	⊕⊕○○ Madal ^c	KRIITILINE
------------------	--------------------------	-------	-------	-------	------------------------	--------	---	----------------------------	------------

Tõendatuse astme hinnang							Mõju	Tõendatuse aste	Olulisus
Uuringute arv	Uuringukavand	Nihke tõenäosus	Tõenduse ebakõla	Tõenduse kaudsus	Tõenduse ebatäpsus	Muud kaalutlused			
GABAPENTIIN vs PLATSEEBO: ... (ingl light headed)									
5 ^{1.a}	juhuslikustatud uuringud	väike	väike	väike	väga suur ^c	puudub	n = 353. RR = 1,04 (95% CI 0,77 kuni 1,39) SMOE	⊕⊕○○ Madal ^c	KRIITILINE
PREGABALIIN vs PLATSEEBO: valutugevus, post-op 6 h (k.a), hinnatuna 10-palli skaalal									
6 ^{1.a}	juhuslikustatud uuringud	väike	väga suur ^b	väike	väga suur ^c	puudub	n = 435. Keskmine valuskoor 6 tundi (k.a) pärast operatsiooni oli kontrollrühmas 3,81 ja pregabaliini rühmas 0,89 (95% CI 1,55 kuni 0,24) võrra väiksem. Uuringurühmade vahel erinevus (E).	⊕○○○ Väga madal ^{b,c}	KRIITILINE
PREGABALIIN vs PLATSEEBO: valutugevus, post-op 24 h, hinnatuna 10-palli skaalal									
6 ^{1.a}	juhuslikustatud uuringud	väike	väga suur ^b	väike	väike	puudub	n = 435. Keskmine valuskoor 24 tundi pärast operatsiooni oli kontrollrühmas 2,039 ja pregabaliini rühmas 0,18 võrra väiksem (95% CI 0,61 võrra väiksem kuni 0,25) võrra suurem). SMOE	⊕⊕○○ Madal ^b	KRIITILINE
PREGABALIIN vs PLATSEEBO: opioidi vajadus (annus), post-op 6 h (k.a)									
7 ^{1.a}	juhuslikustatud uuringud	väike	suur ^b	väike	suur ^c	puudub	n = 520. 6 h (k.a) jooksul pärast operatsiooni tarvitatud opioidi keskmine annus oli pregabaliini rühmas 0,91 standardhälbe (95% CI 1,75 kuni 0,07) võrra väiksem. E ^d	⊕⊕○○ Madal ^{b,c}	KRIITILINE
PREGABALIIN vs PLATSEEBO: opioidi vajadus (annus), post-op 24 h									
7 ^{1.a}	juhuslikustatud uuringud	väike	suur ^b	väike	suur ^c	puudub	n = 419. 24 h jooksul pärast operatsiooni tarvitatud opioidi keskmine annus oli pregabaliini rühmas 1,47 standardhälbe (95% CI 2,26 kuni 0,69) võrra väiksem. E ^d	⊕⊕○○ Madal ^{b,c}	KRIITILINE
PREGABALIIN vs PLATSEEBO: iiveldus, post-op 6 h (k.a)									
1 ^{1.a}	juhuslikustatud uuringud	väike	väike	väike	väga suur ^c	puudub	n = 60. RR = 1 (95% CI 0,4 kuni 2,5) SMOE	⊕⊕○○ Madal ^c	KRIITILINE
PREGABALIIN vs PLATSEEBO: iiveldus, post-op 24 h									
7 ^{1.a}	juhuslikustatud uuringud	väike	väike	väike	suur ^c	puudub	n = 425. RR = 0,62 (95% CI 0,43 kuni 0,88). SOE	⊕⊕⊕○ Mõõdukas ^c	KRIITILINE

Tõendatuse astme hinnang							Mõju	Tõendatuse aste	Olulisus
Uuringute arv	Uuringukavand	Nihke tõenäosus	Tõenduse ebakõla	Tõenduse kaudsus	Tõenduse ebatäpsus	Muud kaalutlused			

PREGABALIIN vs PLATSEEBO: oksendamine, post-op 24 h

7 ^{1.a}	juhuslikustatud uuringud	väike	väike	väike	väike	puudub	n = 425. RR 0.62 (0.43 to 0.88) SOE	⊕⊕⊕⊕ Kõrge	KRIITILINE
------------------	--------------------------	-------	-------	-------	-------	--------	--	---------------	------------

PREGABALIIN vs PLATSEEBO: iiveldus ja oksendamine

2 ^{1.a}	juhuslikustatud uuringud	väike	väike	väike	väga suur ^c	puudub	n = 176. RR = 1 (95% CI 0,63 kuni 1,6). SMOE	⊕⊕○○ Madal ^c	KRIITILINE
------------------	--------------------------	-------	-------	-------	------------------------	--------	---	----------------------------	------------

PREGABALIIN vs PLATSEEBO: sedatsioon, post-op 6 h (k.a)

1 ^{1.a}	juhuslikustatud uuringud	väike	väike	väike	väga suur ^c	puudub	n = 60. Peto OR = 7,39 (95% CI 0,15 kuni 372,38) SMOE	⊕⊕○○ Madal ^c	KRIITILINE
------------------	--------------------------	-------	-------	-------	------------------------	--------	--	----------------------------	------------

PREGABALIIN vs PLATSEEBO: sedatsioon, post-op 24 h

2 ^{1.a}	juhuslikustatud uuringud	väike	väike	väike	väga suur ^c	puudub	n = 106. Peto OR = 1,71 (95% 0,27 kuni 10,74) SMOE	⊕⊕○○ Madal ^c	KRIITILINE
------------------	--------------------------	-------	-------	-------	------------------------	--------	---	----------------------------	------------

PREGABALIIN vs PLATSEEBO: Ramsay sedatsiooni skaala (6-palli skaala, mida kasutatakse patsiendi äratavuse hindamiseks), post-op 6 h (k.a)

2 ^{1.a}	juhuslikustatud uuringud	väike	väike	väike	suur ^c	puudub	n = 180. 6 h (k.a) pärast operatsiooni oli hinnang kontrollrühmas 1,64 palli ning pregabaliini rühmas 0,32 (95% CI 0,1 kuni 0,54) võrra kõrgem. E	⊕⊕⊕○ Mõõdukas ^c	KRIITILINE
------------------	--------------------------	-------	-------	-------	-------------------	--------	--	-------------------------------	------------

PREGABALIIN vs PLATSEEBO: Ramsay sedatsiooni skaala (6-palli skaala, mida kasutatakse patsiendi äratavuse hindamiseks), post-op 24 h (k.a)

1 ^{1.a}	juhuslikustatud uuringud	väike	väike	väike	suur ^c	puudub	n = 90. 24 h pärast operatsiooni oli hinnang kontrollrühmas 1,1 palli ning pregabaliini rühmas 0,07 võrra kõrgem (95% CI 0,08 võrra madalam kuni 0,22 võrra kõrgem). SMOE	⊕⊕⊕○ Mõõdukas ^c	KRIITILINE
------------------	--------------------------	-------	-------	-------	-------------------	--------	--	-------------------------------	------------

PREGABALIIN vs PLATSEEBO: peapööritus/-ringlus (ingl dizziness), post-op 6 h (k.a)

2 ^{1.a}	juhuslikustatud uuringud	väike	väike	väike	suur ^c	puudub	n = 168. RR = 3 (95% CI 0,8 kuni 11,2) SMOE	⊕⊕⊕○ Mõõdukas ^c	KRIITILINE
------------------	--------------------------	-------	-------	-------	-------------------	--------	--	-------------------------------	------------

PREGABALIIN vs PLATSEEBO: peapööritus/-ringlus (ingl dizziness), post-op 24 h

5 ^{1.a}	juhuslikustatud uuringud	väike	väike	väike	väga suur ^b	puudub	n = 293. RR = 1,15 (95% 0,66 kuni 2). SMOE	⊕⊕○○ Madal ^b	KRIITILINE
------------------	--------------------------	-------	-------	-------	------------------------	--------	---	----------------------------	------------

Tõendatuse astme hinnang							Mõju	Tõendatuse aste	Olulisus
Uuringute arv	Uuringukavand	Nihke tõenäosus	Tõenduse ebakõla	Tõenduse kaudsus	Tõenduse ebatäpsus	Muud kaalutlused			

PREGABALIIN vs PLATSEEO: sügelus (operatsiooni järel)

4 ^{1,a}	juhuslikustatud uuringud	väike	väike	väike	suur ^c	puudub	n = 266. RR = 0,51 (95% CI 0,26 kuni 1,04). SMOE	⊕⊕⊕○ Mõõdukas ^c	KRIITILINE
------------------	--------------------------	-------	-------	-------	-------------------	--------	---	-------------------------------	------------

PREGABALIIN vs PLATSEEO: uriinipeetus

2 ^{1,a}	juhuslikustatud uuringud	väike	väike	väike	väga suur ^b	puudub	n = 136. RR = 0,82 (95% CI 0,31 kuni 2,2). SMOE	⊕⊕○○ Madal ^b	KRIITILINE
------------------	--------------------------	-------	-------	-------	------------------------	--------	--	----------------------------	------------

PREGABALIIN vs PLATSEEO: hüpoventilatsioon (ingl respiratory depression) operatsiooni järel

2 ^{1,a}	juhuslikustatud uuringud	väike	väike	väike	väga suur ^b	puudub	n = 102. RR = 4,32 (95% CI 0,5 kuni 37,31). SMOE	⊕⊕○○ Madal ^b	KRIITILINE
------------------	--------------------------	-------	-------	-------	------------------------	--------	---	----------------------------	------------

PREGABALIIN vs PLATSEEO: peavalu 6 h (k.a)

1 ^{1,a}	juhuslikustatud uuringud	väike	väike	väike	väga suur ^b	puudub	n = 60. RR = 1,25 (95% CI 0,37 kuni 4,21). SMOE	⊕⊕○○ Madal ^b	KRIITILINE
------------------	--------------------------	-------	-------	-------	------------------------	--------	--	----------------------------	------------

PREGABALIIN vs PLATSEEO: peavalu 24 h

3 ^{1,a}	juhuslikustatud uuringud	väike	väike	väike	väga suur ^b	puudub	n = 162. RR = 1,14 (95% CI 0,56 kuni 2,32). SMOE	⊕⊕○○ Madal ^b	KRIITILINE
------------------	--------------------------	-------	-------	-------	------------------------	--------	---	----------------------------	------------

PREGABALIIN vs PLATSEEO: unisus (ingl somnolence) pärast operatsiooni

2 ^{1,a}	juhuslikustatud uuringud	väike	väike	väike	väga suur ^b	puudub	n = 127. RR = 2,0 (95% CI 0,48 kuni 8,35). SMOE	⊕⊕○○ Madal ^b	KRIITILINE
------------------	--------------------------	-------	-------	-------	------------------------	--------	--	----------------------------	------------

GABAPENTIIN+PREGABALIIN vs PLATSEEO: valutugevus, post-op 6 h, hinnatuna 100-palli skaalal, kliiniliselt oluliseks erinevuseks loetud vähemalt 10-palline erinevus)

129 ^{2,e}	juhuslikustatud uuringud	suur ^f	suur ^f	väike	väike	puudub	n = 10 209 (sekkumisrühmas 5499 ja kontrollrühmas 4710). Keskmise postoperatiivse valu tugevuse erinevus uuringurühmade vahel MD = -10 (95% CI -12 kuni -9). KMOE (kliiniliselt mitteoluline erinevus -- alla 10 palli, SR&MA autorite hinnang).	⊕⊕○○ Madal ^f	KRIITILINE
--------------------	--------------------------	-------------------	-------------------	-------	-------	--------	---	----------------------------	------------

GABAPENTIIN+PREGABALIIN vs PLATSEEO: valutugevus, post-op 12 h, hinnatuna 100-palli skaalal

Tõendatuse astme hinnang							Mõju	Tõendatuse aste	Olulisus
Uuringute arv	Uuringukavand	Nihke tõenäosus	Tõenduse ebakõla	Tõenduse kaudsus	Tõenduse ebatäpsus	Muud kaalutlused			
1302 ^e	juhuslikustatud uuringud	suur ^f	suur ^f	väike	väike	puudub	n = 11 069 (sekkumisrühmas 5871 ja kontrollrühmas 5198). Keskmise postoperatiivse valu tugevuse erinevus uuringurühmade vahel MD = -9 (95% CI -10 kuni -7). KMOE ehk kliiniliselt mitteoluline erinevus -- alla 10 palli, SR&MA autorite hinnang).	⊕⊕○○ Madal ^f	KRIITILINE

GABAPENTIIN+PREGABALIIN vs PLATSEBO: valutugevus, post-op 24 h, hinnatuna 100-palli skaalal

1412 ^e	juhuslikustatud uuringud	suur ^f	suur ^f	väike	väike	puudub	n = 12 074 (sekkumisrühmas 6593 ja kontrollrühmas 5481). Keskmise postoperatiivse valu tugevuse erinevus uuringurühmade vahel MD = -7 (95% CI -8 kuni -6). KMOE ehk kliiniliselt mitteoluline erinevus -- alla 10 palli, SR&MA autorite hinnang).	⊕⊕○○ Madal ^f	KRIITILINE
-------------------	--------------------------	-------------------	-------------------	-------	-------	--------	--	----------------------------	------------

GABAPENTIIN+PREGABALIIN vs PLATSEBO: valutugevus, post-op 48 h, hinnatuna 100-palli skaalal

592 ^e	juhuslikustatud uuringud	suur ^f	suur ^f	väike	väike	puudub	n = 6212 (sekkumisrühmas 3434 ja kontrollrühmas 2778). Keskmise postoperatiivse valu tugevuse erinevus uuringurühmade vahel MD = -3 (95% CI -5 kuni -1). KMOE ehk kliiniliselt mitteoluline erinevus -- alla 10 palli, SR&MA autorite hinnang).	⊕⊕○○ Madal ^f	KRIITILINE
------------------	--------------------------	-------------------	-------------------	-------	-------	--------	--	----------------------------	------------

GABAPENTIIN+PREGABALIIN vs PLATSEBO: valutugevus, post-op 72 h, hinnatuna 100-palli skaalal

322 ^e	juhuslikustatud uuringud	suur ^f	suur ^f	väike	väike	puudub	n = 4134 (sekkumisrühmas 2410 ja kontrollrühmas 1724). Keskmise postoperatiivse valu tugevuse erinevus uuringurühmade vahel MD = -2 (95% CI -4 kuni 0). KMOE ehk kliiniliselt mitteoluline erinevus -- alla 10 palli, SR&MA autorite hinnang).	⊕⊕○○ Madal ^f	KRIITILINE
------------------	--------------------------	-------------------	-------------------	-------	-------	--------	---	----------------------------	------------

GABAPENTIIN+PREGABALIIN vs PLATSEBO: opioidi manustamine (mg, IV morfiini ekvivalent) post-op 24 h

1172 ^e	juhuslikustatud uuringud	suur ^f	suur ^f	suur ^f	väike	tugevalt kahtlustatav avaldamise kallutatus ^f	n = 9060 (sekkumisrühmas 4807 ja kontrollrühmas 4253). Opioidi keskmise annuse erinevus uuringurühmade vahel oli MD = -7,90 mg (95% CI -8,82 mg kuni -6,98 mg). Keskmine annus sekkumis- ehk gabapentinoidide rühmas oli 25,3 mg ja kontrollrühmas 32,6 mg. E	⊕○○○ Väga madal ^f	KRIITILINE
-------------------	--------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------	--	--	---------------------------------	------------

GABAPENTIIN+PREGABALIIN vs PLATSEBO: opioidi manustamine (mg, IV morfiini ekvivalent) post-op 48 h

242 ^e	juhuslikustatud uuringud	suur ^f	suur ^f	suur ^f	väike	tugevalt kahtlustatav avaldamise kallutatus ^f	n = 1500 (sekkumisrühmas 808 ja kontrollrühmas 692). Opioidi keskmise annuse erinevus uuringurühmade vahel oli MD = -9,79 mg (95% CI -12,81 mg kuni -6,78 mg). E	⊕○○○ Väga madal ^f	KRIITILINE
------------------	--------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------	--	---	---------------------------------	------------

GABAPENTIIN+PREGABALIIN vs PLATSEBO: opioidi manustamine (mg, IV morfiini ekvivalent) post-op 72 h

Tõendatuse astme hinnang							Mõju	Tõendatuse aste	Olulisus
Uuringute arv	Uuringukavand	Nihke tõenäosus	Tõenduse ebakõla	Tõenduse kaudsus	Tõenduse ebatäpsus	Muud kaalutlused			
42 ^e	juhuslikustatud uuringud	suur ^f	suur ^f	suur ^f	suur ^g	tugevalt kahtlustatav avaldamise kallutatus ^f	n = 373 (sekkumisrühmas 200 ja kontrollrühmas 137). Opioidi keskmise annuse erinevus uuringurühmade vahel oli MD = -29,18 mg (95% CI -46,89 mg kuni -11,47 mg). E	⊕⊕○○○ Väga madal ^g	KRIITILINE

GABAPENTIIN+PREGABALIIN vs PLATSEBO: ataksia või kukkumine

142 ^e	juhuslikustatud uuringud	väike	väike	väike	suur ^f	puudub	n = 2335 (sekkumisrühmas 1228 ja kontrollrühmas 1107). Ataksia tekke tõenäosus RR = 1,31 (95% CI 0,88-1,95). SMOE	⊕⊕⊕○ Mõõdukas ^f	KRIITILINE
------------------	--------------------------	-------	-------	-------	-------------------	--------	--	-------------------------------	------------

GABAPENTIIN+PREGABALIIN vs PLATSEBO: deliirium

42 ^e	juhuslikustatud uuringud	väike	väike	väike	väga suur ^h	puudub	n = 906 (sekkumisrühmas 452 ja kontrollrühmas 454). Deliiriumi tekke tõenäosus RR = 1,12 (95% CI 0,85-1,47). SMOE	⊕⊕○○ Madal ^h	KRIITILINE
-----------------	--------------------------	-------	-------	-------	------------------------	--------	--	----------------------------	------------

GABAPENTIIN+PREGABALIIN vs PLATSEBO: nägemishäired (ingl visual disturbance)

542 ^e	juhuslikustatud uuringud	suur ^f	väike	väike	väike	puudub	n = 4637 (sekkumisrühmas 2494 ja kontrollrühmas 2143). Nägemishäirete tekke tõenäosus RR = 1,89 (95% CI 1,53-2,33). SOE Teisisõnu saaks öelda, et suhteline risk nägemishäirete tekkeks oli gabapentinoidide kasutamisel 0,5 korda (0,7 kuni 0,4 korda) suurem kui mitte-eksponeeritudel	⊕⊕⊕○ Mõõdukas ^f	KRIITILINE
------------------	--------------------------	-------------------	-------	-------	-------	--------	---	-------------------------------	------------

GABAPENTIIN+PREGABALIIN vs PLATSEBO: hüpoventilatsioon (ingl respiratory depression)

42 ^e	juhuslikustatud uuringud	suur ^f	väike	väike	suur ^f	puudub	n = 4359 (sekkumisrühmas 2251 ja kontrollrühmas 2108). Hüpoventilatsiooni tekke tõenäosus RR = 0,79 (95% CI 0,46-1,35). SMOE	⊕⊕○○ Madal ^f	KRIITILINE
-----------------	--------------------------	-------------------	-------	-------	-------------------	--------	---	----------------------------	------------

GABAPENTIIN+PREGABALIIN vs PLATSEBO: iiveldus ja/või oksendamine

1872 ^e	juhuslikustatud uuringud	suur ^f	väike	väike	väike	puudub	n = 17 145 (sekkumisrühmas 9337 ja kontrollrühmas 7808). Iivelduse ja/või oksendamise tõenäosus RR = 0,77 (95% CI 0,72-0,82). SOE	⊕⊕⊕○ Mõõdukas ^f	KRIITILINE
-------------------	--------------------------	-------------------	-------	-------	-------	--------	--	-------------------------------	------------

GABAPENTIIN+PREGABALIIN vs PLATSEBO: peapööritus/-ringlus (ingl dizziness)

1342 ^e	juhuslikustatud uuringud	suur ^f	väike	väike	väike	tugevalt kahtlustatav avaldamise kallutatus ^f	n = 12 054 (sekkumisrühmas 6645 ja kontrollrühmas 5409). Peapöörituse/-ringluse tõenäosus RR = 1,25 (95% CI 1,12-1,39). SOE	⊕⊕○○ Madal ^f	KRIITILINE
-------------------	--------------------------	-------------------	-------	-------	-------	--	--	----------------------------	------------

CI: confidence interval

Selgitused

a. SR&MA kaasas 59 uuringut, neist 58s ühes oli hinnatud gabaliini ja pregabaliini ning 1s amitriptüliini mõju. Antud tulemusnäitaja kohta pärineb info siinkohal esitatud arvust üksikuuringutest.

b. Tõendatuse astet langetatud 1 või 2 võrra, sest uuringutes sekkumise mõju hinnangud väga erinevad. Sekkumise mõju punkthinnangud väga erinevad, sh ei selgu nende erinevuste põhjused ka alarühmade analüüsis. Sekkumise mõju hinnangu 95% usaldusvahemikud kattuvad vaid vähesel määral või üldse mitte, sh ei selgu nende erinevuste põhjused ka alarühmade analüüsis. Heterogeensus, I²=50%, p=0,04, mida ei selgita ka alarühmade analüüs.

- c. Tõendatuse astet langetatud 1 võrra, kui sekkumise mõju hinnangu 95% usaldusvahemik ületas ühe kliiniliselt olulise erinevuse (ingl minimally important difference, MID) piiri või 2 võrra, kui ületas mõlemad MID piirid.
- d. Efekti suurus (ingl effect size) ehk uuringurühmade keskmiste (ingl mean) näitajate/väärtuse vaheline erinevus alla 0,2 loetakse tühiseks (isegi kui see erinevus on statistiliselt oluline); 0,2 väikseks; 0,5 keskmiseks ja 0,8 suureks.
- e. SR&MA kaasas 281 uuringut, millest käesoleva küsimusega haakub 257 uuringut. Antud tulemusnäitaja kohta pärineb info siinkohal esitatud arvust üksikuuringutest.
- f. SR&MA tegijate hinnangul probleemi tõttu tõendus ühe astme võrra madalamaks hinnatud. Täpsemat infot probleemi kohta teadusartiklis esitatud ei ole.
- g. SR&MA tegijad seda probleemi välja ei toonud, kuid Eesti ravijuhendi sekretariaat hindas uuringutulemue ebatäpseks.
- h. SR&MA tegijate hinnangul probleemi tõttu tõendus kahe astme võrra madalamaks hinnatud. Täpsemat infot probleemi kohta teadusartiklis esitatud ei ole.

Viited

- 1.NICE, . Perioperative care in adults [N1]: Evidence reviews for managing acute postoperative pain (NICE guideline NG180: Evidence reviews underpinning recommendations 1.6.1 to 1.6.13 in the NICE guideline).National Institute for Health and Care Excellence (NICE); 2020.
- 2.Verret M, Lauzier F,Zarychanski R,Perron C,Savard X,Pinard AM,Leblanc G,Cossi MJ,Neveu X,Turgeon AF,Canadian Perioperative Anesthesia Clinical Trials (PACT) Group. Perioperative Use of Gabapentinoids for the Management of Postoperative Acute Pain: A Systematic Review and Meta-analysis.Anesthesiology; 2020.